

*****

Előfizetési ár:
Egy évre 12 kor
Fél évre 6 kor
Negyed évre 3 kor
Egyes szám 24

HONTI LAPOK

*****

Nyilttér sora 40 fill
Hivatalos
és magánhirdetések
árszabás szerint.
Többszöri hirdetés
nél árengedmény.

*****

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
— I P O L Y S Á G O N . —

Felölös szerkesztő:
H A L Á S Z F E R E N C .

Megjelen
szombaton reggel.

A tanár és a szülő.

(Csevegések a főgimnáziumról.)

Irta *Bereczán Endre.*

Ipolyság, augusztus 1.

Ha már a szerkesztő ur a mult héten elárulta inkognitómát, kénytelen vagyok nyiltan szint vallva egyet mást megbeszólni új iskolánkat illetőleg.

A multkor a két oldalú szerződésnek egyik feléről beszéltem s kötelező ígéretet tettem a magam s a még általam sem ismert leendő tanártestület részéről (bizom benne hogy nem hazudtolnak majd meg) arra nézve hogy a mi munkánk nem fog az intézet falai közé zárkozni, hanem egész szerény tehetségünkkel be fogunk állani azoknak a munkásoknak sorába, kik részt kérnek maguknak a városi élet szellemi kifejtésének, felvirágoztatásának fáradaimaiból. Hogy azonban ez a munka eredményes legyen a társadalomtól is kérni valóm van. Vonatkozik e kérés magára az iskolai életre s a külső tevékenységre egyaránt.

Aki figyelemmel kísérte az utóbbi években a középiskolák évi életéről szóló beszámolókat, lehetetlen, hogy szembe ne ötlött volna a szakadatlanul ismétlődő panasz az iskola részéről a szülők közönyössége miatt. Saj-

nos, e panaszok legnagyobb része jogosult; mivel azonban javulás kevésé tapasztalható, egy oly szerencsétlen következmény előtt állunk, melytől én irtódom s melynek bekövetkezése ellen eleve védőoltással akarok élni. Azzal, hogy már az iskola megnyilta előtt szóvá teszem a dolgot; ha talán nem vagyok annyira udvarias, mint amennyire e város lakosságának kedvessége kötelez: elejét akarom venni a később kifejlődendő hibás felfogásnak s épen az imént említett kedvesség, az intelligens légkör, mely itt körülvesz, erősíti meg bennem a reményt, hogy a mi iskolánk értesítőjéből a megszokott frázisszerű panaszok ki lesznek küszöbölve.

Akkor, amikor egy középiskola életének kezdetén magára vállalja a serdülő nemzedék nevelését s tudományra oktatását, legkevésbé sem akarja magának kisajátítani a csalhatatlan bölcsesség nagyképű palástját, sem a maga részére nem akarja teljesen lefoglalni a fejlődő gyermeket. Nem körülbástyázott vár akar lenni, melynek tornyait középkori vaskalapos lovagok őrzik; hanem eszköze minden igaz ember egyéni s a józan társadalom egyetemes törekvésének: a folytonos emberi tökéletesedés által mindinkább megközelíthető általános bol-

dogságnak. Ez a cél hozza magával azt a kívánságot, hogy a szülő, aki gyermekét az iskola gondjaira bízta, ezután is teljesítse a nevelésére vonatkozó kötelességeit. Nem szabad az iskolát oly intézménynek tekinteni, mely felment bennünket a talán már terhesen ránk nehezedő szülői gondoktól; hanem munkatársnak, mely szeretettel csatlakozik hozzánk akkor, midőn a gyermeki léleknek legnagyobb szüksége van a többszörös irányításra. Ha az iskolára bizzuk egyedül a növendék fejlődését, haladását s csupán kritikus szemmel nézzük: mit tud formálni, faragni a gyakran igen is durva anyagból; akkor az iskolát lealacsonyítjuk a pusztán tanítóműhely színvonalára s a gyermeki lélek elveszett.

Vegyünk részt a közös munkából. Kísérjük figyelemmel a tanulói munka legaprólékosabb részét is; legyünk bizalommal azok iránt is, kik ha emberi gyarlóságukból kifolyólag néha botlásokkal is, de mindenképen jó akarattal dolgoznak a mi legdrágább kincsünknek, vérünkkel való vérünknek nemesítésén. Ha látni, érezni fogja az a fiatal lélek, hogy a szülők olyan családnak tekintik az iskolát, melyből az otthon melege ép úgy árad szét, mint az anyai házból: akkor örömmel lesz minden egyes az iskola nő-

A fogoly madár panasza.

Ő férfi volt s őt szárnyrakelték,
Ő égrebontá szárnyait.
— Óh nekem is volt könnyű szárnyam!
S várt rám egy csöndes kis kalit.

Sovárgva néztem. Szállt nyíltva
Sugárzó régiókon át,
Olyankor sirva, nyögve vertem
A szük kalit rácsajtáját.

Szállt, szállt cikázva, meg se állva
A rája kéklő menny felé
— De aztán fekete vihar jött
És elnyelé . . .

Mikor tört szárnynyal megtalálták
Akkorra megdermedt, kihült.
Féltelmes, gyászoló morajjal
A nép lassan, temetni gyült.

Óvé lett a hír, a dicsőség
Nevét fölkapja dal s mese
— Én is küzdtem, halálra váltam.
Óh nekem is összetört a szárnyam!
— És rólam nem tud senkise.

Berde Mária.

Utazás közben.

Irta *Gálósi Soma.*

Bevezetés fele. — Betegek szórakoztatása. — Olasz nyelvtudomány. — Magyar étlap. — Utanevek. — Idegen világban. — A hordárok ostora. — Szomorú asszonyok. — Az udvarias tengerészet. — A jogpártiak. — Egy kis történelem. — Nevek. — Zárás.

Dunába — azaz stilszerűen szólva — az Adriába vizet hordani jelentene, ha én mi magyarok részére a Kvarnerót és annak szépségeit felfedezni, vidékéről utat írni akarnék. Hiszen jobban ismerjük Abbáziát, Lovranat, Cirkvenicát és a tengerparti többi fürdőhelyeket, mint például mi hontiak a vármegyénkbeli Hévmagyarodot vagy Szalatnyát. És előbb szánjuk rá magunkat, hogy végig száguldjuk gyorsvonattal az Alföldet, hogy hajnalhasadtával a horvátországi erdőségek majd később a karsztvidék és végül a tenger távoli látképének ezernyi szépségeit nyújtó látványát megszerezzük magunknak, mintsem egy-két órányi kocsiturával elégsük ki esetleges kíváncsiságunkat szűkebb hazánk két jövizű, de kezdetleges fürdőeskéje iránt. Nem is akarok tehát utleirást, hanem csak egy pár apró feljegyzést az utról közre adni. Összefüggés nélkül, csak úgy mint jártamban — keltemben slágvortjai noteszembe kerültek.

A fumei kórház öreg épülete előtt el-

menve, — igaz, ott jutott eszembe csak egy pillanatra, hogy nini a feketehimlő környékén járok, — egy sarokban egy fekete ruhás asszonyt láttam térdepelni a kövezeten. Ura halt-e meg bent a komor vasrácsos házban, gyermeke vagy talán szülője, kit hosszú elnyújtott siratóénekekkel gyászolt. Az utca népe közömbösen elment mellette, egy-egy asszony, boltba menő leányka, állott csak meg egy percre. Ugyilátszik szokott dolog. A kórház beteget az ablakhoz jöttek és hallgatták a hangos siránokat, melyek nem tudom, mióta folyhattak, de még visszajövet két óra múlva is ugyanilyen helyzetben, ugyanígy jajgatva találtam az asszonyt. Nagyon tiszteletre méltó dolog a gyász és kegyelet, csak a látott és illetve hallott eme kifejezését nem találtam valami előnyösnek a betegek kedélyállapotának szempontjából. Órák hosszat hallani a keserves dallamokat, nem lehet valami előnyös a gyógyfolyamatok előmozdításának céljából.

A határrendőrség magyarcimeres sisaku altisztjei pompásan festenek az állomáson és a mólókon. Figyelmeztetnek rá, hogy Fiumében „otthon” vagyunk, amiről külföldben . . . no de ne politizáljunk. Határozottan intelligensebb benyomást keltenek, mint a fumei városi rendőrök. E derék olaszok egyikénél alaposan felsültem. Összeszedve ugyanis latin, olasz és esperantó tudományomat, megkonstruáltam egy öt szóból álló kérdést, melylyel utbaigazitást kértem. Alig, hogy az elhangzott, rácsapja töredezetten, de határozottan:

vendéke s nem kényszerítés fogja tanulásra vinni, nem a félelem fogja ideges, lázas s ép azért egészségtelen s kínos munkára vezetni.

Lesznek mindenesetre nézeteltérések, szükségét fogjuk érezni időnként a felvilágosítás — kérésnek; *de kell is, hogy szükségét érezzük. Kell, hogy megkérdezzük gyermekünköt a tanárt.* Ne nevezze az magát szülőnek, mondjon le az, mint erre érdemtelen, a gyermeki szeretet romlatlan bensőségéről, aki egyedül a tanártól várja az eredményeket ott, ahol neki volnának legszentebb természeti kötelességei.

Ez lesz egyedül üdvös az iskolára nézve is. Ha látja a tanár a jóakaró résztvevőt; ha érzi, hogy a szülői ház elvei s az övéi összhangzásban vannak, nem fog akkor tért hódítani, sorvasztani s rideggé tenni az a szinte letargikus, kétségbeesett közöny, kimért kötelességtudás s végre a nem törődömség, melyről fentebb irtózáttal szóltam, s mely, sajnos, sok iskolánkba rombolólag ütött be.

De a részvételt, támogatást kérem az iskola külső munkássága számára is. Szentül meg vagyok győződve, hogy a közönség az új iskola személyzetében nem kizárólag azt az elemet várja, keresi, melyet a mai kor sokszor léha felfogása társadalmi tényezőnek szokott nevezni, mégis kérve kérem, ne ítélkezzék tulságos szigoruan, ha talán tulságos munkálkodásában elmerült s a társadalmi konvenciókba néha belebotló egyén is akad majd közöttünk. Vessük ki a divatból a katedrai bölcsességek humorizálását s ne tagadjuk meg a jó indulatot, ha arra valaki érdemes.

Itt állunk egy új épület alapkövének letételénél, a társadalomtól s a tanári kartól együttesen függ: hogyan fog felépülni. Adja hozzá mindenki tudása s tiszta lelke legjavát s egykor büszkék lesznek az utódok az alapítókra!

ZSÚR-TÉMAK.

(Házasodjunk helyben!)

— Látja barátom — ez már okos dolog. Dicséretreméltó.

— Nagyságos asszonyom, nem szokott így lelkesedni, szabad hát tudnom, miről van szó?

— Azon figyelemreméltó jelenségről, hogy a fiatalembereink kezdik végre észrevenni, hogy hiába mennének messze idegenbe asszonyért, nem találhatnak olyan megfelelőt, mint a helybeli lányok közt.

— Azt akarja tehát mondani, hogy mi, fiatalemberek úgy vagyunk, mint a szószakozott professzor. Mindenütt keresi a pápaszemet, csak ott nem, ahol megtalálhatná — az orrán . . .

— Képzelmé el, mennyivel több biztosíték van a jövő boldogság tekintetében az ilyen házasságoknál. A zavartalan harmónia biztosítva. — Csalódás kizárva. Hisz a házasságok jól ismerik egymást, jó és rossz szokásaikat.

— Öszintén szólva az én meggyőződésem szerint a házasságok egyik része *nem-ismerésen*, a másik része pedig *félreismerésen* alapszik. A házasságok nagyobbik része elmaradt volna, ha a házasságok ismerték volna egymást . . . Sohasem szoktam csodálkozni, ha két-három *napi* ismeretség után jön létre egy házasság, mert sokkal csodálatosabb, ha két-három *évi* ismeretség után mégis létrejön . . .

— Ne legyen olyan cinikus. A mi leányainknál éppen az a nagyszerű, hogy mennél jobban ismerik meg őket a fiatalemberek, annál inkább kedvet kapnak a nősüléshez. No meg aztán az is megfontolandó, hogy városunk közgazdasági érdekeire is nagy jelentőséggel bír, ha a leányok hozományai városunkban maradnak.

— Nagyszerű! Talán lehetne a problémát egy szabályrendelettel megoldani, mely hozomány-kivitelit tilalmat és hozomány-behozatali prémiumot állít fel.

— Én komolyan beszélek. Látja még egy nagy előnye van a helyben való házasodásnak. A fiatalok szülei közelükben maradnak s továbbra is kiterjesztik rájuk féltő gondosságuk védőszárnyait.

— Szerény nézetem szerint ennek a kétségtelen előnynek meg van a maga kétségtelen hátránya is: az anyós közelléte.

— No és? Ha az anyós távol lakik, akkor ugye-

bár a szülői szeretet legelemibb követelménye, hogy a legrövidebb anyósi látogatás 3—4 hétig tartson, de ha helyben lakik, akkor a látogatás legfeljebb 1—2 óráig tart.

— Ez már igaz.

— Bizonyára arra sem gondolt, hogy a helyben való nősülésnek az is egyik kellemes oldala, hogy a házasságok ilyenkor előbb-utóbb a város legtöbb családjával rokonságba kerülnek. A rokonság pedig kellemes összeköttetés, protekciót és szorosabb társas életet jelent.

— Vagyis mindezeknél fogva minden sági fiatalembernek szent kötelessége: házasodjunk helyben! Lóko és bérmentve . . .

— Nekem nincsen lányom, én tehát érdek nélkül beszélek. De azért tudnék Önnek is valakit. Itt van például . . . Szép, fess, okos, házias . . .

— De kérem — Asszonyom — én csak gazdagon nősülök. Össze akarom kötni a *kellemetlent* a hasznossal! . . .

Várkonyi Viktor.

A hétről.

— augusztus 1

AZ ORVÓSSZÖVETSÉG KÖZGYÜLÉSE.

A vármegyének majdnem valamennyi orvososa összejött e hó 25-én városunkban, hogy jelen legyen a hontmegyei orvósszövetség évi közgyűlésén és megmutassa az orvosi dolgok iránt való érdeklődésén kívül a kollégialis összetartást is.

Elnöklő Kovács S. Endre dr. kir. tanácsos, vármegyei főorvos megnyitotta és üdvözlő szavai után Hámos Aladár dr. adta elő titkári jelentését.

A titkári jelentés szerint ez évben új tagokul beléptek Kemény Gyula, az újonnan kinevezett fejtényezeti orvos Mária Nosztráról, Mauricz Géza bakabányai közsegi orvos és Zilzer Arnold szalkai körorvos. Kitért Keviczky Lajos (Bakabánya) és áthelyezés miatt eltávozott Büben László. Méltatja a jelentés Büben László nemes kollégialitását és mindenkor tapasztalt meleg érdeklődését a szövetség ügyei iránt. Több, tisztán orvosi érdekű momentum előadása után a közgyűlés a titkári jelentést tudomásul vette, valamint Rózsa Zsigmond pénztári jelentését is.

Következett a közgyűlés legfontosabb tár-

kérem én nem tudom magyaráz! Szégyenkezve álltam tovább és a rend egy másik éber öre már Göthe nyelvén feltett kérdésemre utasított — teljesen helytelen irányba. Végre egy kirakatrendező kereskedő ifjuhoz fordultam, felekezeti viszonyait igen helyesen mérlegelvé, magyarul és e nyelven kaptam választ és barátságos utbaigazítást.

Egy olasz oszteria főztjével szerettem volna ugyan megismerkedni, de az üdülés idejének kezdetén még sem mertem gyomromat ilyen kísérletnek kitenni. Jobbnak tartottam tehát a korzó egy magyar vendéglő felirású elegáns éttermébe belépni. Ott tényleg találtam magyar közönséget, kiszolgálást és magyar étlapot. A magyar konyha jóságát dicsérte az étlapon szereplő ételek közül a sólet, ricset és kugli. Azok kedvéért, kik a konyhaművészet ezen remekiző alkotásait nem ismernék, meg kell jegyezni, hogy ezek szombati rituális ételek. Nyelvkerésbéli tapasztalataimból csakhamar levontam minden felekezeti elfogultság nélküli véleménykép azt, hogy ugylátszik Fiumében is csak így van mint nálunk sok nemzetiségi vidéken: a magyarságot a zsidóság képviseli.

A városi hatóságnak mindenhol kizárólag olasz nyelvű feliratai között jól esnek utcaanevek közül: „Via Alessandro Petőfi” és „Via Lodovico Kossuth”. Lám mégsem költöttünk hiába milliókat a magyar korona gyöngyének fényesebbé tételére.

Fiume magyar jellege, mely legalább a kereskedelmi életben és a nagyobb üzletek és vállalatok cejtábláinak magyarul is alkalmazott feliratain még valamiképp jelenkezik, azonban óriási tiszteletet ébreszt bennünk, ha elhagyjuk a várost és a kék Adrián délre hajózunk. Már az első állomáson, a mesésép fekvésű Portorén, azaz Kraljevicán horvát földre lép a lábunk. És kedves társországunkba érve, idegebb országban vagyunk mint Honolulu-ban.

A cirkevénai fürdőbizottság igazgatójának ez évben is sikerült az idegenforgalom emelése szempontjából egy nevezetes vívmányt elérni. Köszönhető ez az ő körültekintő nagy találékonyságának. A hajóval érkező utast néhány sapkás alak avval az ajánlkozó kínálkozással fogadja: hordár, hordár. Az ő paraszti eszük is minden statisztikai tudomány nélkül kiszámítja, hogy a több ezer fürdővendég 90 százaléka magyar, tehát e nyelven kell pénzt keresni. A nagystílű fürdődirektor tehát becsitálta az élelmes közszolgákat és súlyos büntetés terhe alatt megtiltotta nekik, hogy magyar szóval ajánlkozzanak. Remélhetőleg a horvát nemzet nem lesz hálátlan és még életében szobrot emelzenális fiának és nemzeti jellege megmen-tőjének.

A horvát parasztasszonyok ezen a vidéken állandóan feketeruhában, fekete fejkendővel járnak. Elég szomorú is lehet

életük. Bámulatos mily nehéz munkát végeznek, míg férjeik horgásznak a tengerparton. Nagy puttonyokban hordják a vizet fel a magas hegyoldalra, lakásaikba. Fejükön óriási köteg fát vagy szénát visznek nagy járásra, míg szorgalmas kezük ezalatt sem talál pihenésre mert horgoló-tűt mozgat serényen. A cirkevénai molóról egy nagy rakomány lisztet láttam elszállítani. Egy jókora, nehéz stráfkoesiba belekapaszkodott 8—9 feketeruhás asszony és egy-egy rakomány terhével húzták fel a meredek utcákon. A kőparton legalább ötven legény, parasztember ült tétlenül, nézte munkájukat és az előttük kikötött torpedóhajót.

Katonai intézményeink közül nem hiába népszerű a haditengerészet. Egy kisebb torpedonaszád kötött ki pár órai tartózkodásra és csakhamar elleppte azt a kíváncsi közönséget. A matrózok készségesen mutatnak meg mindent, intelligens modoru és beszédü altisztek adtak magyarázatokat. A gyereknépnek kész vásár volt. Ellepték a hajó minden részét, felmásztak a kormányhidra, meg a vastornyocskákhoz. És nem kergette őket senki, nem intette le őket senki. A legnagyobb örömük lehetett mert mindenhez szabad volt hozzányulni. Szerencse, miképp nem támadt azon óhajuk, hogy elsüssenek egy torpedóágyut. Talán azt is megengedte volna nekik az udvarias k. u. k. Kriegsmarine.

gyának, a betegpénztári ügynek tárgyalása. Ugyanis már évek óta a megye orvosai nincsenek szerződési viszonyban a pénztárral.

A betegpénztár új elnöke Kátser Sándor segíteni óhajtván ezen anomálián, már előzőleg kérte a szövetség elnökét, hogy tartanánek egy közös értekezletet ezen ügy megbeszélésére. Ez meg is történt két nappal a közgyűlés előtt a szövetségi elnök lakásán. Az elnök, Kohn Márk, Nagy Lajos és Hámos Aladár drok a szövetség részéről, Kátser Sándor elnök és Schmatz Károly a pénztár részéről voltak jelen. Itt átvették és megvitatták a pénztár pro-
 pozícióit.

Ezen pro-
 pozíciókra az orvosszövetségi közgyűlésen az érdekeltek megtették észrevételeiket és most már remény van arra, hogy a pénztár ügy régen vajdó kérdése dülőre jut. A gyűlés azután az elnök el-
 tésével véget ért.

A közgyűlés előtt a fegyelmi választmány ülésezett, közgyűlés után pedig a hatósági orvosok értekeztek és Kovács S. Endre dr. adta elő utmutatásait és utasításait aktuális közegészségügyi kérdésekben.

A tanácskozások után közeledéhez ültek az orvosok a Lengyel-féle vendéglőben, a hol lelkes, mondhatni családiás hangulatban közvetlen és meleg hangu tószót mondott Kovács S. Endre dr. főorvos a szövetség tagjaira és Kohn Márk dr. az elnökre.

h. a. dr.

A Honti Sport Klub házi versenye.

A Honti Sport Klub július hó 21-én és a rá következő napokon tartotta ezidei házi teniszversenyét a helyi és a környékbeli szép számu sportkedvelő közönség érdeklődése mellett. — Miután ez évben — az eddigi szokástól eltérőleg — országos teniszversenyt a H. S. C. nem tart, az eddigieknél nagyobb szabásu házi verseny keretében adott alkalmat játékosainak, hogy a legutóbbi országos verseny óta elért eredményeiket a közönségnek bemutassák, s azt egymással verseny keretében összemérhessék.

A versenyre Wilczek Frigyesné grófné Wilczek Frigyes gróf és Czompó Ede igaz-

gató szép tiszteletdíjakat adtak, azonkívül a klub adott az egyes számok győztesei-
 nek tiszteletdíjakat.

A versenyben a H. S. K.-nak 40 játékos a vett részt 83 nevezéssel. — A versenybizottság tagjai voltak: Csupor István, Kovácsik Lajos és Rácz Pál

Az egyes verseny számok eredménye a következő:

1. A férfi egyes (open) versenybe 8 nevezés érkezett. Díj az elsőnek és másodiknak. Első Csermák Ernő, második Ivánka Géza, harmadik Martinovich Ernő lett.

2. A női egyes (open) versenybe 7-en neveztek be. — Díj az elsőnek. — Első Perhács Imréné, második Draskóczy Margit, harmadik Kovács Sebestyén Mici és Holló Józsefné lett.

3. Férfi egyes handicap versenybe 10-en neveztek be. Díj az elsőnek és másodiknak. — Első Csermák Ernő, második Csupor István, harmadik Ivánka Géza és Martinovich Géza.

4. Női egyes handicap versenybe 16 nevezés volt. — Díj az elsőnek, másodiknak és a két harmadiknak. — Első Perhács Imréné, második Draskóczy Virgin, harmadik Kovács Sebestyén Nussy és Draskóczy Margit lett.

5. Vegyes páros handicap versenybe 8 pár nevezett be. Díj az első és második párnak. — Első Marek Andi és Martinovich Ernő pár, második Gerle Gici és Martinovich Géza pár, harmadik Kovács Sebestyén Mici és Kazy Péter, továbbá Holló Józsefné és Csermák Ernő pár lett.

6. Női négyes handicap versenybe 7 pár nevezett be. — Díj az első párnak. — Első Perhács Imréné és Kovács Sebestyén Nussy; második Holló Józsefné és Draskóczy Virgin; harmadik Kovács Sebestyén Mici és Gerle Gici pár lett.

7. Kezdek versenybe 14 kezdő játékos nevezett be. — Díj az elsőnek és másodiknak. — Első díjat nyerte Fekete Lajos, másodikat Martinovich Ilu, harmadik lett Draskóczy Picuri és Halász Tibi.

Minden horvát községben melyben megfordultam, valami kis tér felét láttam a falu közepén. Egy kőoszlop van beásva a földbe, ahhoz meg sudár piros fehér-kék színre füstölt árboerud vasalva! Minden vasárnap és ünnepnap pedig felhúzzák a horvát lobogót. Külömben mindenhol észrevenni ezt a tobzódást nemzeti színeik alkalmazásaiban. Minden utoszlopon koresmacégeren, a kiránduló iskolásgyermekek és tornászokról lemaradhatlan kokárdákon, sőt a fürdőruha — pardon majd azt mondtam nadrág — esikjain. Látszik, hogy rászorúlnak, mikép mindenhol és mindenkor, szárazon és vízben bizonyítsák, hogy ehhez joguk van. Merthogy másképp alig hinnék el nekik.

*

Zágrábban a vasuti állomásról jól ápol-
 partokon át érünk be a városba. Határo-
 zottan szép és intelligens város benyomá-
 sát nyújtja. Valamelyik a nagyvilágba sza-
 kadt honfitársunk utleírásában olvastam
 egyszer, hogy milyen boldog volt, hogy
 valahol délamerikában egy fűszeres bolt
 kirakatában felfedezett egy Hunyadi János
 keserűvízes palackot, magyar vignettával.
 Hát alghiszem, hogy Zágrábban ennyi
 magyar vonatkozásban bírna gyönyörködni.
 Nagyobb bankok cégtábláin, ha nem tiszta
 horvát intézetek, még csak felfedezni a
 német szöveget is, de magyart sehol. Csak
 egy gyógyszerár címtábláján láttam Zrinyi
 kirohanását ábrázolva. Dismagyarban törtet
 előre a szigetvári hős. Azonban csakhamar

tisztában voltam, hogy a kirohanás nem
 keserűvíz-reklám, hanem hogy a jó hor-
 vátok saját nemzeti hősiüknek sajátították
 ki a vitéz várparanesnokot, öltözete pedig
 arrafelé diszhorvátoknak számít.

*

A zágrábi azaz zagrebi címtáblák felirá-
 sai között furesán festenek a Mavro Kohn.
 meg a Dragutin Blau félek. Valamint ön-
 kénytelen mosolyra késztet a nyomdaki-
 rakatbeli elegáns litografált értesítés, hogy:
 Slava Rosenfeld, Dr. Lav Spitzer verlobte.
 Apró bizonyítékok ezek ama régtudott tény-
 hez, hogy akit Horvátországba vet a sors,
 annak el kell horvátosodni, máskülönb-
 még levegőt sem szívhat. Valaminthogy
 bevallom, hogy a vendéglőben magyarul
 nem mertem kérni. Tartottam attól, hogy
 éhen hagynak, vagy esetleg még nemzeti
 martírrá avatnak. Egyik sem lehet valami
 kellemes, mikor az ember nem vette sza-
 badságuidejének programjába. Így hát én
 is a gyomorkérdést ezuttal elébe tettem a
 a nemzetiségi kérdésnek. Éppen úgy mint
 a fentisztelet urak.

*

Zágráb szépségei közül igen tetszett
 azon szép intézmény, hogy este hét órákor
 zárják az üzleteket és aztán tódul ki min-
 denki a gyönyörű parkokba sétálni. A
 horvát metropolis ezen berendezkedését
 magamévá teszem: hét az óra és én is
 zárom soraimat.

=====

Ugy a férfi, mint a női, s vegyes páros
 versenyekben az egyes mérkőzések oly
 magas nivón állottak, hogy azokat az or-
 szágos versenyen látható mérkőzések sem
 mulják felül.

Ily alkalomkor lehet látni, hogy a H. S.
 C.-nak mily kiváló játékosai vannak, s
 éppen ezen körülménynél fogva kívánatos
 lenne, hogy a H. S. C. jobb játékosai a
 közeli vidéken Póstyénben, Besztercebá-
 nyán s egyéb helyeken tartandó versenybe
 mennél nagyobb számban neveznének be,
 s így a H. S. C. jó hírnevét, s a Club
 tagjai által viselt bajnoksági címet ez év-
 ben is megvédenék, s esetleg újabb ered-
 ményeket érnének el.

— A közig. bizottság ülése. Várme-
 gyének közigazgatási bizottsága augusztus
 6-án délelőtt 10 órákor Wilczek Frigyes
 gróf dr. főispán elnöklése mellett rendes
 havi ülését tartja meg.

— A pénzügyigazgatás köréből. A m. kir.
 pénzügyminister Pataki Lajos ipolysági pénzügyi
 titkárt a VII. fizetési osztályba pénzügyi taná-
 csossá nevezte ki.

— A pénzügyminister Szentistványi Sándor már-
 marosszigeti m. kir. pénzügyi számvizsgálót az
 ipolysági m. kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt
 számvevőséghez á helyezte és a számvevőségi
 főnök helyettes teendőik ellátásával megbízta.

— Evang. istentisztelet. Aug. 3-án d.
 e. negyed 11 órákor istentiszteletet tart a
 helybeli ev. templomban Janovicsek Árpád
 balassagyarmati evangélikus segédlelkész.

— Az igazságügy köréből. Az igazságügyi
 m. kir. miniszter Vecsei Gyula dr. ipolysági kir.
 járásbírósi albirót saját kérelmére a budapesti
 büntető kir. járásbíróshoz helyezte át.

— A m. kir. igazságügyminister Várdányi Mózes
 fogarasi m. kir. állami ménes kari kezelő őrmes-
 ter, igazolványos altisztet az ipolysági kir. járás
 bírósághoz irnokká nevezte ki.

— A Honti Kaszinó átköltözése. A Honti
 Kaszinó a főgimnázium ideiglenes elhe-
 lyezésére helyiségeit átengedvén, tegnap
 költözött át a Bereczeller-féle nagyszállóba,
 hol három elég kényelmes helyisége van.
 A kaszinó könyvtára azonban a kaszinó
 állandó helyiségében maradt, hol Okoli-
 esányi László könyvtáros minden hétfőn,
 szerdán és pénteken délután 3—4 óráig
 áll az olvasók és könyvbérlők rendelkezé-
 sére.

A főgimnáziumi beiratások.

Az ipolysági királyi állami főgimná-
 zium I-ső osztályába 42, a II-ik osztá-
 lyába 12 növendék iratkozott be a mai
 napig. Előjegyzve van még az I. osztá-
 lyára 10, a II. osztályra 12. Mivel az
 ipolysági állami főgimnázium II. osztá-
 lyának megnyithatása végett feltétlenül
 szükséges a jelentkező tanulók létszá-
 mának előre való tájékoztató megállapi-
 tása: a főgimnázium igazgatósága ez-
 ton is kéri azokat a szülőket, kik még
 gyermekeiket be nem iratták, hogy a
 beiratások végett a városháza emeletén
 levő igazgatói irodában lehetőleg minél
 előbb jelenjenek meg.

— A munkáspénztárból. Az ipolysági ke-
 rületi munkásbiztosító pénztár mult hó 30-án
 Kátser Sándor elnöklete alatt rendes havi ülését
 tartotta, melyen ügyügyek nyertek elinté-
 zést.

— **Körjegyző választás Fabriczius Dezső** szobellébi körjegyzőt a felsőalmási körjegyzőséghez tartozó körközségek felsőalmási körjegyzővé választották meg.

— **Eljegyzések** Grossmann Gyula ipolysági főrabbi leányát, Nellyt eljegyezte Fischer Lipót dr. skotscheu-i (osztr.-sziléziai) kerületi rabbi. A vőlegényt, ki hazánkfia és a tudományos irodalom terén már jó hangzású névre tett szert, július 31-én iktatták ünnepélyesen be lelkézi tisztébe.

— **Link Adolf** ipolysági kereskedő eljegyezte Klein Ilonkát özv. Klein Márkné leányát Ipolyságon (Külön értesítés helyett).

— **Jegyzőválasztás Ipolyságon.** Ipolyság képviselőtestülete július 31-én Fodor Vilmos dr. főszolgabíró elnöklése mellett közgyűlést tartott, melyen Szoboszlay Györgyöt 18 szóval Tomor János 4 szavazata ellen másodjegyzővé, Tomor Jánost pedig egyhangulag segédjegyzővé választotta meg.

— **Seregély-összejövetel.** A Hontvármegyei Állat- (és madár-) védő Egyesület a Nyári-féle kőmáji vendéglőben tartandó Népnépvásár alkalmából Seregély-összejövetelt tart, melyre ezúton hívja meg az egyesület tagjait és barátait. Indulás a vármegye házából d. e. 10 órakor. Akik a társas ebéden is részt ohajtanak venni szíveskedjenek előre jelentkezni Árvai József egyesületi pénztár rosnál. Kedvezőtlen idő esetén az összejövetel következő vasárnapon lesz megtartva.

— **A Honti Sport Club Balassagyarmaton.** A Honti Sport Club tagjai e hó folyamán Balassagyarmatra készülnek, hogy ott barátságos tenisz verseny keretében a balassagyarmatiakkal erejükét és tudásukat összemérjék.

— **Uj gazdasági tudósító.** A földművelésügyi minister Taubinger Árpád ipolyviski uradalmi intézőt a vármegye ipolysági járás 3 körzetére nézve a gazdasági tudósítói tisztséggel megbízta.

— **A jegyzők államotitása elejtve.** A Vármegyei Tisztviselők Országos Egyesületének hivatalos lapja, A Vármegye írja a következőket: Igen megbízható forrásból arról értesülünk hogy a kormány Lukács Lászlónak a jegyzői kar államotitására vonatkozó lehetetlen tervét elejtette. Nagy elégtétellel közöljük — ezen ismétéljük, — teljesen megbízható helyről nyert értesüléstünk, mert lapunk és az országos egyesület volt az első, aki Lukács László tervének képtelenségét a főszerkesztőnk Horváth József dr. által megszerkesztett és a minisztériumhoz felterjesztett nagyszabású feliratban kimutatta. A terv elejtése nem ért bennünket meglepetésszerűen, mert előrelátható volt, hogy olyan kiváló közigazgatási szakemberek, mint gróf Tisza István és Sándor János nem járulhatnak hozzá egy olyan közigazgatási szervezet létesítéséhez, amelynél községi közigazgatásunk esődjét csaknem matematikai bizonyossággal prognosztizálni lehet. A jegyzői kar államotitása ezek szerint lekerül a kormány belpolitikai programjának napi-

rendjéről és ennek következtében a jegyzői kar illetményrendezése nem átmeueti jelleggel fog az 1914 évi költségvetés keretében megoldatni, hanem lehetővé válik a végleges megoldás, külön törvény megalkotása által.

— **Az Állatvédő egyesület kérelme.** A Hontvármegyei Állat (és madár-védő) Egyesület ez uton kéri fel a körjegyző urakat, hogy a neki beszoiglatott szarka fejeokről szóló jegyzőket az érték járó díj megküldhetése végett az egyesület pénztára címére terjesszék be.

— **Községi tisztviselők országos szervekedése.** A Községi Tisztviselők Országos Egyesülete az egész Országban megkezdte nagyszabású szervekedését, hogy a közigazgatási reform előtt minden tekintetben megismerhesse a községi tisztviselők felfogását, kívánságát és serelmeit. Az egyesület vezetősége Ferényi Antal elnök és Karásony Gyula, illetve ifj. Szokol Gyula egyesületi titkárok által minden vármegyében, illetve minden főszolgabírói járásban tartandó gyűlésen képviselietti magát és hogy ezt megtehessek, ez uton kéri a községi tisztviselőket, hogy hatáskörükben kövessenek el mindent a központtal egyetértőleg megállapítandó határnapon tartandó gyűlés sikere érdekében. Az egyesület központja Budapesten, VII. Damjanich-utca 56. sz. alatt van, hol egy a szervezésre, mint bármely más ügyre vonatkozó felvilágosítást a legnagyobb készséggel megkap minden érdeklődő. Tagul szintén a központnál lehet jelentkezni, míg a tagsági díj, vagyis évi 4 korona, közvetlen az egyesület pénztárnoka: Brust János címére (Överbász, u. p. Ujverbász, Bács-Bodrog megye) küldendő be. Az egyesületnek tagja lehet minden községi és körjegyző, al- és segédjegyző, irnok, díjnok, végrehajtó, orvos, állatorvos, pénztári ellenőr, mérnök, rendőr tisztviselő, gyakornok, anyakönyvvizető stb. Az egyesület kebelében közigazgatási, közegészségügyi, állategészségügyi, községrendezési és közrendészeti szakosztályokat állit fel, hogy az évtizedeken keresztül elhanyagolt községi és ezek tisztviselőinek érdekeit hathatósan felkarolja és a kormány-nál ezeknek az érdekeknek szószólója legyen.

— **Az állategészségügy köréből.** A földművelésügyi minister a szolgálat érdekében Albert Márton vámosmikolai m. kir. állatorvost Szilágycsehre és Kis Ferencet Nagybjomból Vámosmikolára helyezte át.

— **Összeeggett kisleány.** Viski Sándor szokoljai lakos 10 éves leánya Mária a forró oltatlan meszes gödörbe esett s oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy a baleset megtörténte után másfél óra mulva meghalt. Ha a forró mésszel telt gödört felügyelet nélkül nem hagyják, bizonyára a szerencsétlenség nem történhetett volna meg.

— **Az államépítéset köréből.** A kereskedelemügyi m. kir. minister Horti Lajost az államépítészeti hivatalnál műszaki napidijasként alkalmazta.

— **Tömeges villámcsapás.** Pusztító vihar dühöngött szerdán délután vármegyénk vámosmikolai és szobi járásában. Több helyről érkezett jelentés szerint a merre a jégesővel vegyes vihar átvonult, nyomában mindenütt a pusztulás képe maradt.

— **Kisgyarmat** községben Weisz Ármin pajtájába becsapott a villám, majd a szomszédos Márton István istállójába. A pajtában huzódott meg az eső elől Kovács János kocsis, a kinek az ijedségen kívül semmi baja sem történt, de az istállóban lévő két tehenet agyonsujtotta a villám. Az istálló és pajta porrá égett. Alig öt pernyi időközben lecsapott még a villám a David Sándor házába, de tüzet nem okozott, csupán végigrepesztette a falakat. A római katolikus iskola kertjében egy magas fát vágott keresztül.

— **Garampádon és Ipolyszalkán** a határban levő gabonakeresztekbe csapott le és gyujto ta fel a villám. A kár jelentékeny.

— **Körjegyzői irnok állást keres.** Érett-ségivel bíró, jó működési bizonyítványokkal rendelkező, 57 éves gör. kath. vallású szorgalmas, megbízható, a körjegyzői teendőkben meglehetősen jártassággal bíró, nem okleveles egyén a körjegyzőségeknél, esetleg bármely irodában megfelelő alkalmazást keres mielőbbi belépéssel. Szíves megkeresések Ipolyság, újváros Puzsa László körjegyzői irnok címére küldendők.

— **Hatál fürdés közben.** Hévínygyaradon e hó 28-án a fürdőben egy ismeretlen 50-55 év körüli férfi fürdés közben a meleg fürdő kádban rosszul lett, és pár óra mulva meghalt. A nyomozás eddigi adatai szerint valószínű, hogy az ismeretlen egyén Kulcsár István alsófégyverneki lakos volt.

— **Ovatosság.** Az ovatossági értéket nem lehet eléggé megbecsülni, mert fontos tényezője egészségünk megóvásának. Különösen áll ez az emberiség legnagyobb ellenségére, a tuberkulózisra nézve Mindazon szerek között, a melyeket e betegség ellen használni szoktak, első hely illeti meg a Sirolin „Roche“-t. Ne mulassa el tehát senki ezt az elsőrangú szert beszerezni. Kellemes ize van és szívesen veszi be bárki.

SPORT.

Futball.

Balassagyarmati Sport Egyet —
Ipolysági Ifjúsági futball Club 6:2.

Ipolyságon július 27-én a fenti arányban mérkőzött a két csapat egymással. A balassagyarmatiak legnagyobb részt gimnazistákból álló csapata igen jó játékerőt képvisel s az ipolyságiak kezdő s nehezebb mérkőzést ugyszólván alig játszó csapatánál nagyobb összjátéku s jobb technikájú csapatnak is erős ellenfelei lettek volna. Annak, hogy az ipolysági csapatok náluk sokkal erősebb csapatokat hoztatnak, melyek ellen a biztos vereség mindenestre a kedvet és erőt nagyon gyengítő tudatával kell játszaniok egyik főoka az, hogy a közönséggel a football játékot minnél jobban megkedveltessek. Éppen ezért nagy visszatetszést keltett a közönség-nél, hogy a balassagyarmati vendégcsapat egyes tagjai a mérkőzést vezető bíró minden ítélezését hangosan kritizálták, közbekiabáltak, úgy hogy sport-szerűtlen viselkedésükért a bírónak többször kellett rendreutasitania őket. Ettől eltekintve a mérkőzés

Már 100,000.000-szor

áztattak be fehérenmüt „Asszonydicséret“ mosópor oldatában. Azt hiszi, hogy a háziasszonyok olyan tapasztalatlanok, hogy mindig csak „Asszonydicséret“ mosóport használnának, ha az rájuk nézve nem lenne előnyös? Ezen szer használata feltétlenül előnyt nyujt nekik, mert egy 12 filléres csomag több órai munkamegtakarítással jár, már pedig ilyen olcsó munkaerőt sehol sem lehet találni.

élvezetes és változatos volt — bár az ipolysági csapat szemmel láthatólag kedvetlenül s ezért nehézkösen is játszott. A mérkőzés egész folyamán a vendég csapat volt fölényben — de az ipolyságiak több ízben intéztek veszélyes támadást a gyarmati kapu ellen. Félidő 4:2, a második félidőben az ipolysági védelem teljesen kifáradt s két igen könnyen elhárítható lövést beengedett még a kapuba. A vendég csapatban főleg a védelem volt jó, különösen a kapus, a balhátvéd s a fedezetsor. Az ipolyságiak csapatában Szenes, Fluger, Berczeller II. játéka elégtették ki legjobban a közönséget, mely az esős idő dacára nagy számban nézte végig a mérkőzést.

Ipolysági Törökvs sport Klub — Lévai kereskedő ifjak egyesületének futball csapata 3:2.

Az ipolysági csapat Léván a fenti arányban legyőzte a lévai csapatot. A mérkőzést nagy felhőszerkezet előzte meg, mely a homokos pályát teljesen megrongálta vízzel borította el, úgy hogy játékosaink óriási sárban, vízben, nedves és vízzel teleszivott labdával játszották végig a mérkőzést. Az ipolyságiak erős rohammal kezdték a játékot, a lévai kapu állandó veszélyben forog és csak Nagy hátvédjük mentette meg a kaput az egyre eső suttoktól. Az ipolyságiak jobb és fölényben álló játéka azonban rövid időn belül az elő gólt viszi a kapuba és Kristóf Kornell rugását Krausz még az első félidőben szintén góllá érvényesíti. Első félidő 2:0.

A második félidőben az ipolyságiak játéka lanyhul. A kapus bokáig sárban véd, a labdát a megerező eső és a nagy víztölcsák irányítja. Erős rohammal beviszik az ipolyságiak a harmadik gólt, mely után a lévaiak heves támadással lépnek fel. A labda többször veszélyeztetni az ipolysági kaput és a csatárok szép összjátékát Weisz góllá érvényesíti az ipolysági kapuban. A második gól rövid idő után követi ezt és a mérkőzést 3:2 eredménnyel Nyireddi bíró lefűti. Játékosaink közül szépen védett Windmühl, jó formában volt Krausz, Kovács és Kristóf. A lévaiak közül Nagy hátvéd és Himmler Weisz csatárok érdemelnek említést. A rossz idő dacára is nagyszámu közönség nézte végig a mérkőzést.

A „F. T. C.” Ipolyságon.

A futball sport dicséretes fellendülését jelenti, hogy már minden vasárnapra jut egy mérkőzés. Az e hó 3-iki vasárnap délutánjára azonban még nálunk nem járt vendégeket hívott meg az Iparoskör futball csapata. A labdarugás terén nálunk már fogalommal vált Ferencvárosi Torna Klub kombinált csapata ellen fog játszani az iparoskör válogatott legénysége. Természetes dolog, hogy a F. T. C. nem azért jön el, hogy diadalának számát gyarapítsa, a mi még kezdőknek nevezhető labdarugóinkkal szemben, hanem, hogy a mi játékosainknak és az érdeklődő közönségnek alkalma legyen ezen sport haladott művelőinek játékát élvezni. — A mérkőzés kezdete d. u. 3 órakor, belépődíj 60 fillér.

Ipolynyéki Torna Klub — Szondy Sportklub 3:0

Az elmúlt vasárnap Nagyfalun futball mérkőzést tartott az „Ipolynyéki Torna Klub” a „Szondy Sport Klub”-bal. A Szondy Sport Klub két [tartálékkal és így csak 9 emberrel vette fel a küzdelmet. A mérkőzést szépszámu úri közönség nézte végig, de különösen tetszett a játék a hölgyeknek, kik egy-egy szép lerohanást tapssal honoráltak. A kevesebb em-

berrel játszó csapatnak meg kellett hajolni a másikkok előtt. Félidő: 1:0. Végeredmény 3:0. Kitűnően bíraskodott gyulai Sáska Dezső.

Labdarugó verseny Drégelypalánkon.

A Szondy Sport Klub aug. 3-án, az Ipolysági Törökvs Sport Klubot látja vendégül Drégelypalánkon.

NESTLÉ FÉLE
régebevált GYERMEKIJÁTÉK
 a legjobb és legolcsóbb
 DOBOZA K 1.80 MINDEN SVÓGYZERTÁRSÁGBAN ÉS DRÓGERIÁBAN
 Próbadohoz ínyen küld: HENRI NESTLÉ, Wien, I. Gürtelstr. 64.

IRODALOM ÉS ZENE

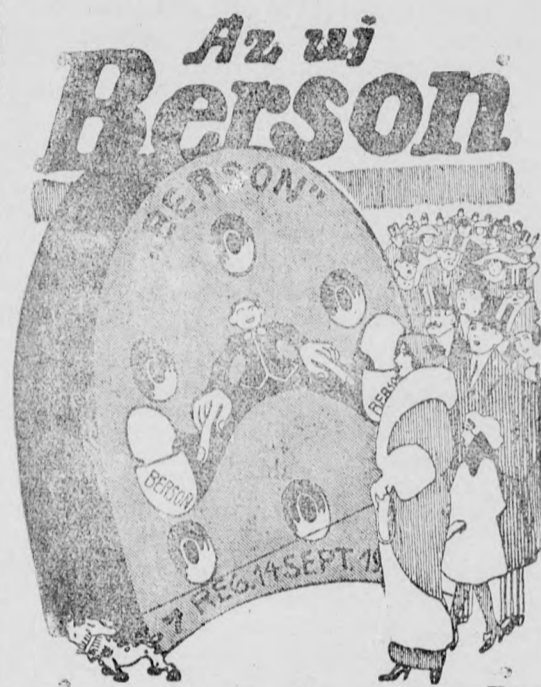
(*) *A Vasárnapi Ujság* július 27-iki száma szenzációt keltő képsorozatban közli gróf Szapáry László budapesti palotájának műkincsait, az árvíz pusztításait, a birning-eserkész-heret, a román király szereplését a háboruban, a jegyzők tisztelgését a miniszterelnöknél, stb. Szépirodalmi olvasmányok: Kaffka Margit novellája, Kvassay Ede regénye, Lóvay József és Télekes Béla verse, Pekár Gyula cikke a rejtjelmes Bretagneról. Egyéb közlemények: aktuális arcképek, divatcikkek képekkel s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték, stb. — *A Vasárnapi Ujság* előfizetési ára negyedévre öt korona, a „Világkrónika”-val együtt hat korona. Megrendelhető a Vasárnapi Ujság kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.). Ugyanitt megrendelhető a Képes Néplap, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre két korona 40 fillér.

(*) *Az Érdekes Ujság meglepetése.* Az *Érdekes Ujság* minden száma meglepetés, a most megjelent huszadik szám azonban külön meglepetéssel is szolgál. Négyhónapi fennállása után ez a páratlanul népszerűvé vált képes hetilap azzal hálálja meg a közönség állandónak bizonyult rokonszenvét, hogy irodalmi, művészeti és szociális pályakérdésekre összesen hater ezer korona pályadíjat tűzött ki. Ezeknek a pályadíjaknak egy része azt a célt szolgálja, hogy a legtekélyesebb irodalmi, művészeti és fotografiai pályamunkák még szebbé és gazdagabbá teyék *Az Érdekes Ujságot*, ami természetesen elsősorban a közönség érdeke is, de van azonkívül egész sor olyan pályadíj is, melyre a közönség minden egyes tagja pályázhat. Az *Érdekes Ujság* közkezdelt állandó mellékletei a maguk szűkebb közönségéhez külön pályakérdéseket is fognak kitűzni. Kétségtelen, hogy ez a nemcsak magyar viszonyokhoz képest, de külföldi mérték szerint is impozáns pályadíj a maga várható dus eredménnyel a legkellemesebb meglepetés *Az Érdekes Ujság* közönségének.

(*) *Szegény magyar nép!* Az ország-szerte pusztító árvizek s a nyomukban feltámadó nyomor és szenvedés megszólaltatja a költőt is: Benedek Elek lantján bánatos, szomorú ének esendül meg a nemzeti csapás láttára. A batásos szép vers Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes gyermeklapja, a *Jó Pajtás*, legújabb július 27-iki számában jelent meg s bizonyára nagy hatása lesz az ifjú olvasókra. Ugyanabba a számba Szabóné Nogáll Janka irt elbeszélést, Sebők Zsigmond folytatja Misi

és Feri című pompás gyermek-regényét, Schöpflin Aladár érdekes cikket ír, Elek nagyapó kedves mesét mond; Endrődi Béla szép képet rajzolt s kis verset is irt hozzá, Altai Margit újfajta játékra tanítja a kis olvasókat Rudnyánszky Gyula verssel kedveskedik nekik, Zsiga bácsi mulatságos mókát, Rákosi Viktor folytatja regényét. A rejtvények, szerkesztői izenetek egészítik ki a szám gazdag tartalmát.

A *Jó Pajtás*-t a Franklin-társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, fél évre 5 korona, egész évre 10 korona. Egyes szám ára 20 fillér. Előfizetéseket elfogad és mutatványszámokat küld a *Jó Pajtás* kiadóhivatala Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

gummiarok

Tartóssága, ruganyóssága, eleganciája utólérhetetlen!

KÖZGAZDASÁG.

Új motoros talajmívelő gépek.

(Bemutatása aug. 9—10-én Galántán)

A kézi és igás erő folytonos drágulása arra kényszerítik a gazdát immár Magyarországon is, hogy azokat gép erővel helyettesítse. — Hogy ez tényleg így van legjobban bizonyítja az, hogy a gőzekék az utóbbi években országszerte felette elszaporodtak. — Ma már alig találunk nagyobb gazdaságot vagy uradalmat, amelyből a gőzeke hiányoznák. Amde a gőzekét mégse lehet mindenütt alkalmazni, részben annak drágasága miatt, részben mert a gőzeke munkája csak nagyobb területeken célirányos és gazdaságos, a kisebb gazda kinek 3—4 holdas földje van a gőzekét csak akkor használhatja, ha az véletlenül az ő földje közelében dolgozik. Az igás erő hiánya pedig ép úgy sújtja a kis birtokost is, és arra kényszeríti, hogy gondoskodjék az igaerőnek géppel való helyettesítéséről, különösen azért is, mert például a szántásnál, a mély művelésnél a fogatos erő igen drága, és amugy is csak korlátolt mérvben alkalmazható. — Ez az oka annak, hogy világszerte oly talajművelő gépet keres a gazda, amely jóval olcsóbb a gőzekénél, és kisebb birtokon is okszerűen használható. — Ennek a célnak hivatottak szolgálni a motoros ekék és világszerte tapasztalható, hogy a mezőgazdasági gépgyárosok igyekezete oda irányul, hogy minél olcsóbb és minnél jobb motoros talajmívelő gépeket igyekezzenek szerkeszteni. — Helyes az a törekvés, a melylyel az egyes államok ezen talajmi-

velő eszközök bemutatását és versenyét elősegítik. — Hazánkban is volt néhány év előtt a mezőhegyesi ménes birtokon ily motoros talajmívelő gépbemutató, amelyen bár sok elmés szerkezettel ismerkedtünk meg, de olyan gépet amely igényeinket minden irányban kielégítette volna nem találtunk. — Kanadában a közel múltban már 11 motoros ekét mutattak be és a múlt év őszén Ausztriában rendeztek ily gépbemutatót. A galantai és szomszédos uradalmak kedvező fekvését vette figyelembe az O. M. G. E. midőn elhatározta, hogy ezt az idén Pozsonymegyében Galántán rendezze, itt ugyanis a fővonalon, kellő számú vonat áll a közönség rendelkezésére, másrészt Eszterházy gróf és Güleher-féle uradalmak szomszédosak lévén a galantai uradalommal lehetővé vált 1000, hold szántó területet egymáshoz közel találni. — A gép bemutatót aug. 9. és 10-re tűzték ki, a midőn az érkező vendégeket a pozsonymegyei gazdasági egyesület intézkedése folytán mintegy 100 uradalmi és magán fogat fogja a helyszínére szállítani. — Május 31-én telt le a jelentkezési határidő, melynek eredménye minden várakozást felülmúlt, mert a mi még sehohy világon nem történt 31 gép modellt jelentettek be a világ minden részéről a nemzetközi bemutatóra. — A gépek műszaki megvizsgálása és kipróbálása már július 14-én megkezdődött a helyszínén, mert tudni kell, hogy a bemutatót megelőzőleg, minden egyes gépszerkezetet a legalaposabb vizsgálatnak vetik alá, erő mérések és egyéb próbák által kimutatják, hogy milyen munkára képes az illető gép, és mennyibe kerül annak munkája, úgy hogy a bemutató alkalmával a néző közönség elé tiszta kép tárul és megítélni képes lesz, hogy igényeinek melyik gép modell felel meg leginkább. — Reméljük, hogy honti gazdátársaink saját érdekükben és minél nagyobb számban fognak résztvenni a bemutatót, melyhez hasonló látványosságban még sehohy világon a gazdaközönségnek része nem volt. — Miután Galántán nincsen hely az elszállításra a vendégeket az elszállító bizottság Pozsonyban fogja elhelyezni, a honnét külön vonatok fognak Galántára közlekedni. — Jelentkezni lehet úgy a pozsonyi mint a Hontmegyei gazdasági egyesületnél aug. hó 5-ig, mert kényelmes elszállítást csak így biztosíthatnak azoknak a kik 9-10-én Pozsonyban akarnak háltni. — Etkezésről a helyszínén felállított sátrakban gondoskodva van ugyan, de célszerű az előre látható nagy részvételre ha a látogatók némi harapni valót magukkal is visznek.

—y—d

Ipolysági piaci árak

Augusztus 1.

	K. f-61	K f-1g
Buza	20 60	21 —
Rozs	15 —	16 —
Árpa	15 —	16 —
Zab	18 —	20 —
Tengeri	18 —	20 —
Burgonya 1 méter	8 —	9 —
Lud (kilonként)	2 60	2 80
Tyuk (páronként)	2 —	4 —
Csibe (páronként)	2 —	1 80
Tojás párja	14	—
Marhahus 1 klgr.	1 68	—
Borju hus 1 klgr.	2 —	—
Sertés hus 1 klgr.	1 68	—
Juh hus 1 klgr.	1 36	—

Császárfürdő Budapesten. Nyá és téli gyógyhely. a magyar Irgalmas rend tulajdona. Első rangú kénes hévízü gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfűtő, kényelmes iszapmedence- és kádfürdők, melyek kiváló gyógyhatással használtatnak az összes reumatikus- és idegbántalmaknál. **Uszodák** hőlég-, szénsavas- és villamosvíz-fürdők ivó- és belelegzési-kúra. Prospektust ingyen és bérmentve küld.

Az igazgatóság

A FŐVÁROSI SZÍNHÁZAK
MŰSORA:

Knoblauch: A Faun	2 — K.
Biró Lajos: Sárga lilium	3 — "
Bataille: A balga szüz	—90 "
" A botrány	—60 "
Bernstein: Az ostrom	—60 "
Biró Lajos: Férfiak	—60 "
Lengyel M.: Falusi idill	—60 "
Shaw: Warrené mestersége	—60 "
Rostand: A sasfók	1:20 "
" Királykisasszony	—60 "
Maeterlinck: A kék madár	—30 "
Ibsen: Nóra	—60 "
" A vadkacsa	—90 "
" A népgyűlölő	—30 "

Kapható a „HONTI LAPOK” kiadóhivatalában NEUMANNÁL IPOLYSÁGON.

Szuperfosfát, thomassalak, chilisalétrom száritott marhatrágya, kálsó és egyéb műtrágyákat jutányosan ajánl és állandóan raktáron tart

Berczeller Márton

Ipolyság.

A N A P

Főszerkesztő: Braun Sándor.

Kiadótulajdonos: Mérei Jenő.

Budapestben
egy szám

ára 4 fill.

a magyar újságírás szenzációja, a magyar közönség legkedvesebb lapja, a 48-as eszmény és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hű és kérihetetlen szószóloja.

Minden jó magyar ember olvassa a N A P-ot.

TESSÉK ELOFIZETNI!

Egy évre 18 K Negyedévre 450 K

Félévre 9 K Egy óra 160 K

Vidéken egy
szám

ára 6 fill.

FÉNYES EREDMÉNYT HOZ

A NAP minden apróhirdetése, mert naponta 155.000 havonta 4.130.000 példányban jelenik meg és mindenki olvassa!
A NAP apróhirdetési levelezőlapja 10 szóig 70 f. 20 szóig 1 k. 40 f. 40 szóig 2 k. 80 fillér.
Kapható a dohánytözsdekben!

ÖZV. VANKÓ JÁNOSNÉ

tisztelettel értesíti az érdeklődőket, hogy a

szülészeteti vizsgát

letette, és a Malom-
utca 17. szám alatt lete-
lepedett.

Tisztelettel

ÖZV. VANKÓ JÁNOSNÉ
okl. szülésznő.

2-4

Biró Lajos munkái:

Gloria és más novellák	1:90 K.
A háború (dráma vázlat)	—60 "
A sajtó	—40 "
Szolgák országa (regény)	—60 "
A császár és más férfiak	—40 "
Kis drámák	—40 "
Sárga lilium	3 —
A jövő országulján	—20 "
Elbeszélések	—30 "

Molnár Ferenc munkái:

A lilium	2:50 K
A farkas	3 — "
Az ördög	2:50 "
Pesti erkölcsök	—60 "
Gyerekek	—30 "
A doktor ur	—60 "
A ferencvárosi angyal (Heltai—Molnár)	—30 "

Kapható: A „HONTI LAPOK” kiadóhivatalában
Neumannál, Ipolyságon.

2418. 1913. számhoz.

Pályázati hirdetés.

Hontvármegye bái járásához tartozó bái körjegyzőségben rendszeresített segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek.

Javadalma: évi 1000 korona fizetés.

Felhívom mindazokat, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy kellően felszerelt kérvényüket hozzám f. évi augusztus hó 20-ig annál inkább adják be, mert a később érkezőket figyelembe venni nem fogom.

A választás határnapja iránt később fogok intézkedni.

Bát, 1913. július 28.

Nándory
főszolgabíró,

Sirkövek

nagy választékban

kaphatók

Neumann Jakab

sirkőraktárában Ipolyságon.

Elismert legjobb motorok!

Messzeemenő jótállás! Képző fizetési feltételek!

Eredeti KÖRTING DIESELMOTOROK álló- és fekvő-rendszer

Szivógáz és benzinmotorok.

Benzin és nyersolajos cséplő-garnitúrák, magánjáróval is. Meglepő újdonság! Meglepő újdonság!

Nyersolajmotorok gyújtófej, vízbefecskendezés és kompresszor nélkül.

Gellért Ignác és Tsa
mérnöki iroda
Budapest, V. Konáry-utca 4.
Saját érdekében kérjen ajánlatot!

404. 1913. tkv. szám.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881 évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti VIII. ker. kir. járásbíróságnak 1913. évi Sp.VII. 1142 sz. végzése következtében Lindner

József dr. ügyvéd által képviselt Gottschlig Ágoston javára 82 korona 90 fill. s jár. erejéig 1913 évi július hó 3-án fogantatott kielégítési végrehajtás útján felülfoglalt és 2687 kor. 10 fillerre becsült következő ingóságok u. m.: szoba és üzletberendezés, árak nyilvános árverésen eladának.

Mely árverésnek a vámosmikolai kir. járásbíróság 1913. évi V. 2582 számú végzése folytán 82kor. 90 fill. tőkekövetelés ennek 1912. évi augusztus hó 3 napjától járó 5 százalékos kamatai és eddig összesen 63 kor. 35 fillérben bírósággal már megállapított költségek erejéig Szobon leendő megtartására 1913. évi augusztus hó 11-én délután 2 óra határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók, ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881 évi LX. t. c. 107. és 108 §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsaren alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kelt Vámosmikola 1913 évi július hó 25-ik napján.

Árverés kifizetési díj 8 kor.

Szabadházy István
kir. j. b. végrehajtó.

Egy okos fej

elsajátítja azon vivmányokat melyekkel a tápszerkémia a háziasszonyt megajándékozta.

Dr. Oetker sütopora á 12 f. élesztő pótlásu szolgál, mellyel kuglófokat, linzi és más egyéb tortákat, valamint mindennemű süteményeket és tésztákat lazabakká, nagyobbakká, jobb ízűvé és könnyebben emészthetővé tesz.

Dr. Oetker pudingpora á 12 f. tejjel főzve gyermekeknek és felnőtteknek csontot képző nagyszerű és olcsó utóeledelt nyujt.

Dr. Oetker vanillincukra á 12 f. csokoládé tea, puding, tej, mártás és crème vanillizására szolgál és teljesen pótolja a drága vanillia csövet. Egy csomag tartalma 2-3 jó vanillia-csőnek felel meg.

Kimerítő használati utasítás minden csomagon.

Kapható minden élelmiszer üzletben, valamint drogeriában. Vények ingyen.

Dr. OETKER, Baden-Wien.

Kapható Ipolyságon:

Dangei Béla
Bartók Ernő
Berczeller Márton
Brack Ignác uraknál.

Butort vásárlók figyelmébe!

ROTH REZSŐ műasztalos modern lakberendező

Ujpest.
Király u. 12 szám.

Ajánlom raktaron levő kész butoraimat. Tervek vagyis megrendelések, rajzok után is igen pontosan, száraz elsőrendű anyagból, jótállás mellett készítettnek. Ipolyságon már egy példány esetleg megtekinthető a kiadóban megtudható cím alatt. Ujpesti Ipartestületi szövetkezetnél butoraim állandóan :- :- :- :- :- kiállítva találhatók. :- :- :- :- :-

Van szerencsém tisztelettel b. tudomására hozni, hogy Ipolyságon a mai kor igényeinek megfelelő

épületlakatos és gépjavitó műhelyt rendeztem be.

Foglalkozom, gőzcséplőgépek és motorok javításával, arató és kaszáló gépek, valamint szecskavágó, sorvetőgépek és minden gazdasági eszközök javításával, ugyszintén kut- és sirkerítést csinállok a legjutányosabb árban, valamint forrasztásokat, öntött kerekek és vasak, aczél, kovácsoltvas, réz, alaminium stb. munkákat továbbá kazánrepedések és marások és csövek, vitzartányok ujjak készítését, javítását és forasztását elfogadom. Kívánatra nagyobb tárgyakat a helyszínen forrasztok.

Magamat a n. é. közönség szives pártfogásába ajánlva vagyok teljes tisztelettel

ALBERT IMRE
épületlakatos és gépjavitó mester.

5-9

Besztercebányai Fiuinternátus

Besztercebánya.

Nevelő intézet bentlakó és bejáró felsőkereskedelmi, polgári, gimnáziumi és fémipariskolaitanulók számára.

Allandó tanári és orvosi felügyelet.

Gondos nevelés.

Kitünő ellátás.

Prospektust kívánatra az internátus igazgatósága ingyen és bérmentve küld. 6-10

Figyelem!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, hogy a már több éve létező

kelmefestő, vegytisztító és fehérenemű mosó intézetem

ujjonan berendezve azt a főtérre a Schük-félé házban március 1-től át-helyeztem.

Mért is úgy a vidéki, mint a helybeli megbízásokkal március 1-től a Schük-félé házban kérem fölkeresni. Pontos és jó munkáról biztosítva további szíves pártfogásokat kérem

kiváló tisztelettel
HESZ GÉZA
kelmfestő és tisztító.

ES LEGUJABB RENDSZERÜ

BOLINDER NYERSOLAJ-MOTOROK

és azok alkotórészei kizárólag

ANYOS IMRE

üzemeltetői Kaphatók

BUDAPEST, VI. PODMANICZKY-UTCZA 17.

Telefon 12-76.

Jutányos árak!
Kedvező fizetési feltételek!

Legkisebb nyersolajszükséglet!
Feltétlen jótállás!
Kérjen díjtalan felvilágosítást és ingyen árjegyzéket.

KOLLARIT-BÖRLEMEZ

RUGANYOS VIHAR-BIZTOS ÉS IDŐTÁLLÓ SZAGTALAN FEDÉLLEMEZ

„Kollarit“-börlemez

kaucsuk kompozícióval bevont ruganyos, viharbiztos és időtálló szagtalan fedéllemez.

A jelenkor legjobb tetőfedőlemeze. Végtelenül tartós.

Régi zsindelytetők átfedésére kiválóan alkalmas.

Sem mázolni, sem mészlével bekenni nem kell,

Kapható: **Breiner Sándor** fatereskedőnél Ipolyság.

THIERRY A. GYÓGYSZERÉSZ BALZSAMA

Utolérhetetlen hatása tüdő- és mellbetegségeknél, enyhíti a katarust, megszünteti a fájdalmat okozó köhögést, Torokgyulladást, rekedtséget és gégegyulladásokat megszüntet, valamint lázt, különösen jó hatása gyomorgörög és kolika ellen. Gyógyhatású aranyér és altesti bántalmaknál, tisztítja a veséket, étvágygerjesztő, elősegíti az emésztést. Kitünően bevált fogtámasz, odvas fogak, szájbüzdől valamint az összes száj- és fogbetegségek, bülfogás ellen, megszünteti a száj vagy gyomortól eredő büzt. Jó hatása pánthikagilisztánál. Meggyógyítja minden sebet, sebhelyt, orbáncot, láztól eredő hólyagot, kelést, szemölcsöt, égési sebeket, megfagyott testrészeket, vart és kiütést. Fülbántalmak ellen kitünő hatása. Minden háznál különösen influenza, kolera vagy más járványoknál kéznél legyen.

Irjunk: **Thierry A. Óranyal-gyógytárának** Pregrada, Rohitsch mellett.

12 kis vagy 6 dupla 1 nagy specialíveg 5-60 korona.

.. Nagyobb rendeléseknél jelentékeny árengedmény! ..

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi Centifolia-kenőcse.

Megakadályozza a megszüntet vérmérgezést, fájdalmas operációkat leggyakrabban feleslegessé tesz, Használatos gyerektágyas nőkél fájó emlők, tejmegindítás, rekedés, emlékeményedés ellen. Orbánc, feltört lábak, sebek, dagadt végtagok, esonás, fekélyek, fűrés szúrás, fűvés, vágás vagy zúzódás által okozott sebeknél kitünő gyógyhatású szer. Idegen testek eltávolítására mint: füveg, szalka, por, serét, tűske stb. kővések, kárbankulus, képződmények, valamint rák ellen. Féreg, rothadás, körömgyulladás, hólyag, égési sebek, hosszú betegségeknél előforduló fölfekvésnél, vérkeieseknél, fülfolyásnál, valamint kipállás esetén csecsemőknek is b. kitünő hatása.

2 leányára K 3-60 a pénz előzetes beküldése vagy utánvét mellett kapható.

Bu. aposten kapható: **Török József** gyógytárában, valamint az ország legtöbb gyógyszer-tárában. Nagyban: **Thailmayer és Seitz**, **Bochmeister Utódnai**, **Radanovits Testv.** drogueriékban Budapesten kapható. Ahol nincs lerakat rendeljünk közvetlenül:

Thierry A. gyógyszerész-tárából, Pregrada, Rohitsch mellett

Házi gomba ellen

egyetlen pusztító szer a

SERPULIT

Megöli a házigombát és megvéd ellene.

Gyártja és eladja **Serpulit r. t.** Budapest, VII. ker. Anker-köz 3. I. em.